СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 293. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, середа, 17-го грудня 1947. No. 293. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, December 17, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РЕФОРМА „ВИЩОГО ШКІЛЬНИЦТВА ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ"

Вашингтон, 15 грудня. — Звіт Президентської Комісії Вищої Шкільної Освіти оприлюднений сьогодні разом з передним словом президента Трумана, пропонує реформи „вищого шкільництва для американської демократії". Реформа захитує основи теперішньої шкільної системи Злучених Держав. Програма обіймає 1,700 університетів і колегій і придумана на те, щоб число університетських студентів подвоїти. Тепер воно виносить 2,240,000, а до 1960 року буде збільшене до 4,600,000. Головна ідея реформи така, щоб пересічна освіта студента обняла обовязково два роки університету так, як досі вона обіймає середню школу („гайскул"). Федеральний уряд прийде з допомогою університетам і колегіям, даючи стипендії для студентів, а крім того допомогу на розбудову й поширення колегій. Такі студенти, які не дістануть стипендій, будуть мати знижені шкільні оплати. Ціль оцеї реформи така, щоб люди з вищою освітою ставали в проводі нації й щоб працювали для міжнародного миру. Впарі з цим буде виключене розрізнювання між расами, як це досі практикувалося подекуди і буде знесене „замкнене число" там, де воно існувало. — Теперішній звіт це лише перша частина програми, а дальша буде оприлюднена на наступний тиждень.

Президентська Комісія Вищої Освіти була покликана до життя в липні 1946 року. Вона складена з 28 провідних виховників і шкільних діячів нації, а на її чолі стоїть Джордж Ф. Зук, предсідник Американської Виховної Ради.

ПРИЙНЯЛИ ОДНАКОВИЙ НАЧЕРК НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

Вашингтон.—Після конференції обох палат конгресу для вирівнання різниць у законопроекті про негайну допомогу Европі, сенат прийняв в понеділок поправлений начерк збірним голосуванням, а палата репрезентантів поіменим голосуванням. Прийнято висоту суми на $597,000,000, до котрої включена допомога для Китаю. Нема сумніву, що президент підпише законопроект так швидко, як це лише можливе. На підставі цього закону Ріконстрокшен Файненс Корпорейшен призначить зо своїх фондів $150,000 на негайну допомогу Франції, Італії й Австрії, заки ще буджетові комісії обох палат придумають, звідки взяти грошею на нові видатки.

ДЕМОКРАТИ НЕДОПУСТИЛИ ДО РЕСПУБЛИКАНСЬКОГО ПЛЯНУ ПРОТИ ІНФЛЯЦІЇ

Вашингтон. — Солідний демократичний фронт в палаті репрезентантів причинився до поразки республиканського пляну для спинення інфляції. При голосуванні над допущенням під наради цього пляну ще в теперішній сесії, всі приявні демократи, в числі 161 голосували проти, а до них прилучилися 26 республиканців. Для трактування цеї справи як нагло треба було дві третині голосів. Докищо під наради конгресу призначений плян демократів, придуманий президентом.

ЗА ДОПУЩЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ НА ЖНИВА.

Вашингтон. — Фармерські організації зажадали від конгресу, щоб уряд дозволив спровадити з Европи до Америки скитальників і німців на робітників під час жнив. Дж. Л. МекҐоверн, голова Краєвої Конференції Фармерських Робітників каже що Америці потрібно найменше 60,000 фармерських робітників. Він є того погляду, що таке зарядження зменшило б теж кошти втримання втікачів в Европі.

ҐРІН НЕГОДУЄ НА ЛУЇСА.

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці Вилйем Ґрін висловив негодування на предсідника майнерської юнії Джана Л. Луїса за те, що він відтягнув цю юнію з А. Ф. П. Ґрін вказав на це, що новий робітничий закон Тефта-Гартлія перейшов в конгресі більшістю понад двох третин голосів, отже А.Ф.П. мусить повинуватися законові. Урядовці й членство юній з А.Ф.П. обєднані в цій опозиції до цього закону, а відтягнення Луїса лише шкодить робітничій солідарності. З нагоди виступлення Луїса з А.Ф.П. появилися поголоски, що він почне організувати свої відділи „Дистрикту ч. 50" по всіх стейтах на зразок А.Ф.П.

ЛІК ПРОТИ КАТАРУ.

Ґрейт Лейкс, Илл. — Д-р Джан Брустер, з медичного корпусу маринарки, винайшов лік проти катару в голові, якщо хтось зажиє цього ліку негайно після відкриття катару. Лік треба брати через уста як аспірину. Назва ліу дуже складна: „анти-гістамінбенадрил-фенелін або пірібензамін". Брустер має своє виснення на катар. Він каже, що це лише хвилевий напад бацилів, але як їх залишити, тоді вони розвинуть недугу. Тому треба бацилі вбити негайно і злокалізувати перестуду.

Черговий замах Москви на українську культуру

В ІНСТИТУТІ МИСТЕЦТВА, ФОЛЬКЛЬОРУ И ЕТНОГРАФІЇ ВІДКРИТО „НАЦІОНАЛІЗМ".

Максима Рильського робиться відповідальним за „націоналістичні ухили."

Агенція Юнайтед Пресс подала таку вістку на підставі офіціяльного советського повідомлення:

Москва, 9. грудня. — Президія Української Академії Наук відкрила сьогодні, що Інститут Мистецтва, Фолькльору і Етнографії виявляє ухили ворожого буржуазного націоналізму. Рішено скріпити науковий напрямок Інституту та поробити цілий ряд заходів для провірки його діяльности. За українські націоналістичні ухили засуджено головно директора Інституту, Максима Т. Рильського, але про його покарання не згадується.

Стільки в повідомленні Юнайтед Пресс. Засуджений за „націоналістичні ухили" Максим Рильський, директор Інституту, це один з найбільш популярних сучасних українських поетів, що — подібно як Тичина — належить до „старої гвардії" українського письменства. Рильський — „останній могікан" неоклясиків та довголітній „предмет перевиховн". Він найдовше боровся проти „соціялізації" своего духа, а його пореволюційні книжки — „Під осінніми зорями" (1918), „ Синя Далечінь (1922), „Тринадцята весна" (1924), „Крізь бурю і сніг (1925), „Голос і відгомін" (1929) та „Де сходяться дороги" (1929) разом з поемою „Чумаки" і „Марина" — належать до найкращих в українській бібліотеці. Їх значення в ствердженні віри в молоду українську націю та її ядро і резервуар нових сил — селянство. Співець одстояного, статитки, традицій, природи, старовини, ворог стрімголовних змін — Рильський попав в ласку Москви і Кремля вже аж тоді, коли почали ставити до „стенкі" ідолів большевицької революції — Зіновева, Бухаріна, Раковського та інших. Аж тоді Рильський „с,оціялізувався" та склав холуйську „Пісню про Сталіна", що стала другим гимном Советів.

Від того часу він наплодив ще чимало всіляких інших холуйських творів, але цим, виходило б, своеї долі вже згори засудженого Москвою українця не оминув. Останній виступ проти Інституту Мистецтва, Фолькльору і Етнографії та засудження його директора, Максима Рильського, за „буржуазно-націоналістичні" ухили є тільки дальшим звеном в безконечній ланці безоглядного нищення Москвою всего українського, вже не тільки змістом, але теж формою.

Конгресмени признають конечність окремого діяння західних держав

Вашингтон, 15. грудня. — На несподівану вістку про розбиття конференції Міністрів Закордонних справ у Лондоні поодинокі конгресмени почали виявляти свої думки про цю подію. Їх напрям такий, що Америка повинна станути тепер разом з Францією й Англією у змаганні до стабілізації Західної Европи без допомоги Росії. Так сен. Олин Д. Джанстон із Савт Каролайни сказав: „Я не маю ніякого сумніву щодо того, щоб заключити окремий мир без Росії. Я волів би, щоб Америка зробила це сама, одначе, вірю, що Британія й Америка будуть іти разом, коли Росія не йде". Голова палатної комісії закордонних справ Чарлз А. Ітон заявив: „Це лише вказує, що при регабілітації світу не можливе ніяке співділання з Росією". Сен. Елмер Тамес сказав: „Чим швидше ми підіймемо рішальні кроки в напрямі наших думок, тим ліпше. Це поважне положення, яке може довести до скомплікованих відносин".

Провідники обох палат, які відбували в понеділок рано наради з президентом, не мали найменшої осторогиі, що секретар Маршал готовий покинути лондонську конференцію. Після нарад в Білому Домі сен. Пепер з Флориди признав, що розбиття конференції в Лондоні причиниться до поглиблення прірви між Злученими Державами й Росією, одначе він дальше будве працювати, щоб якось промостити шлях для обох націй. Сен Александер Смит з Ню Джерзі заявив, що це „прочистить Америці шлях іти вперед з Пляном Маршала для відбудови Европи".

НОВИЙ СОВЕТСЬКИЙ АМБАСАДОР В АМЕРИЦІ.

Ню Йорк, 15. грудня. — Кораблем Мавретанія приїхав новий советський амбасадор до Злучених Держав, Александер С. Панюшкін. Він має 42 роки. Він прийшов на місце Николая В. Новікова, якого відкликано домів з причини лихого здоровля. Заки став амбасадором, Панюшкін кілька разів брав участь в конференціях міністрів закордонних справ. На різні запити кореспондентів при виході з корабля він не міг дати ніякої рішучої відповіди й обмежився лише до загальників.

Україна найбідніша

ПІСЛЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ РУБЛЯ, ПРОГОЛОШЕНО НОВІ ЦІНИ.

Москва, 15. грудня. (АП). — Советський уряд, після довгої пропаганди про спекуляцію і корупцію в „капіталістичних країнах", проголосив нагло девалюацію своїх грошей для боротьби з корупцією, спекуляцією та інфляцією в себе дома. Девалюація цілком руйнує широкий загал населення, натомість дає нові можливості корупції і спекуляції для советської урядової і партійної шляхти. В девалюаційних постановах будеться вимінювати один старий рубель за один новий, але тільки до 3,000 рублів, зложених в банку. Для дальших сум встановлено інше відношення. Готівку будеться вимінювати один новий рубель за 10 старих. Як зважити, що в банках мали гроші переважно партійці і урядники, а широкі верстви населення, робітництва і селянства, як вже хто взагалі мав кілька соток рублів, то держав їх дома, то нові девалюаційні постанови руйнують це населення дорешти. Крім того, для виміни грошей назначено тільки один тиждень часу, що з черги майже виключає можливість цеї виміни для звичайних советських громадян. Рівночасно з девалюацією рубля проголошено теж скасування пайкування харчів і товарів широкого вжитку. Сьогодні проголошено нові ціни на харчі, напитки і мануфактуру, окремі для сільського і окремі для міського населення. Крім того, цілий Советський Союз поділено на три зоні, відповідно до їх заможности і для зон з найбіднішим населенням визначено „найнищі ціни", що є неймовірно високі в порівнанні зі заробітною платнею. При цій нагоді стверджується, що найбагатша з природи Україна належить до найбідніших в Советському Союзі. Ціни для сільського населення є вищі, ніж для міського. Нові советські постанови вважається найбільшим ударом для цілого советського населення від часів примусової колективізації та найбільшим в історії грабунком цілого народу, доконаним злочинним урядом.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ В БОРОТЬБІ ЗА НЕВІЛЬНИЦТВО.

Женева, Швайцарія, 15. грудня. — На сьогоднішньому засіданні Комісії О. Д. для Людських Прав советський представник Богомолов почав „ударну кампанію" в обороні знущань та невільництва, практикованого сьогодні ще єдино в Советському Союзі та опанованих ним країнах. Він рішучо виступив проти пропозиції окремого міжнародного трибуналу, що мав би право розглянути справи нарушення постанов конвенції людських прав та вимогти їх респектування договірними країнами. Большевик вважає цей проект „фантастичним" і рішучо його відкидає, бо такий суд — по його думці — „нарушував би суверенні права" поодиноких країн, отже насамперед „суверенне право" советського уряду держати в неволі та відмовляти всіх людських прав 200 мільйонам советських рабів.

КІНЕЦЬ КОНФЕРЕНЦІЇ В ЛОНДОНІ

ПОВНА НЕВДАЧА НАРАД З ВИНИ МОСКВИ.

На пропозицію Маршала конференцію відложено на необмежений час; Солідарність західних держав.

Лондон, 15 грудня.—Конференція Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав закінчилася сьогодні повною невдачою і на пропозицію секретара стейту Маршала була відложена на „необмежений час". Вислідом конференції було ще більше поглиблення і загострення розбіжностей між Советським Союзом і західними великодержавами. Серед західних делегацій існує переконання, що було б краще, якби тої конференції взагалі не було. Проте, вона ще більше зєдинила західні країни. Ген. Маршал в кінцевій заяві ствердив, що вина за повний неуспіх цеї останньої спроби вирівняти розбіжности між Сходом і Заходом спадає виключно на Советський Союз, що тільки сам один відкинув намагання західних великодержав винести „основні рішення". Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, тільки ствердив, що не полагоджено жодної основної справи, а французький міністер Бідо додав, що протягом трьох тижнів нарад міністри з вини Москви практично не зробили нічого. Советський міністер Молотов у відповідь обвинувачував Америку й Британію, що вони договорилися проти Советського Союзу і теж саму пропозицію Маршала про „відложення" конференції назвав „незаконною". Стверджується, що заломання конференції в Лондоні відноситься не до Німеччини й Австрії, справу яких конференція обговорювала, але до цілого світу, бо починає нову фазу боротьби між демократичними країнами і тоталітарно-диктаторським Советським Союзом.

НІМЕЦЬКА „БІЗОНІЯ" НА ГОРИЗОНТІ.

Лондон, 15 грудня. — Після сьогоднішнього закінчення останніх намагань полагодити спільно справу Німеччини всіма чотирма великодержавами, з боку американської делегації заповідають розвиток західної німецької держави та проголошення „всенімецького уряду" в советській зоні. Розвиток західної німецької держави мав би перейти три головні стадії: 1. Затіснення співпраці між американською і британською зонами, що їх називається „Бізонією", та збільшення німецької участи в її управлінні; 2. Прилучення французької зони до „Бізонії" і 3. Повільне і постепенне творення суверенної федеративної німецької держави зі згаданих трьох зон. Рівночасно передбачується, що Советський Союз створить собі в своїй зоні цирковий „всенімецький уряд" та поведе пропаганду „вільної Німеччини", як це вже тепер ведеться при допомозі гітлерівського маршала Павлюса та інших нацистів.

„ПРОВІРЯТЬ" РОЛЮ РАДИ ЗАКОРДОННИХ МІНІСТРІВ.

Лондон, 15 грудня. — Збоку американської і британської делегації сьогодні рішучо заявили, що в майбутньому вони погодилися б на евентуальну конференцію Ради закордонних міністрів тільки під умовою, що основно буде провірена її дотеперішня роля та створені нові передумови, що виключали б повторення теперішньої невдачі. Рада закордонних міністрів, створена спільним американсько-британсько-советським договором, мала досі рішаючий голос у всіх справах міжнародної політики.

ДАЛЬШІ ЗАХОДИ В СПРАВІ ЕВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.

Париж, 15 грудня. — Після другої світової війни почав зростати рух за створення Европейського Союзу Держав, що його, як відомо, піддержує теж бувший британський премієр, Винстон Черчил. З цею метою існує докищо три окремі рухи: 1. Французька Рада для Обєднаної Европи, очолювана Едвардом Геріотом; 2. Незалежна Ліга Европейської Співпраці, очолювана бельгійцем Полем ван Зеєляндом; 3. Европейська Ліга Федералістів з голяндцем д-ром Генрі Бругманом на чолі, та 4. Рух для Обєднаної Европи, що його очолює Винстон Черчил. Всі чотири рухи відбули спільні наради в Парижі та створили сьогодні постійний комітет, що координуватиме їх акцію.

МОСКВА ПОВІДОМИЛА ПРО ЕВАКУАЦІЮ БОЛГАРІЇ.

Лондон, 15 грудня (ЮП). — Вчора пізно ввечорі московська радіовисильня повідомила, що советські війська закінчили евакуацію Болгарії минулої неділі, згідно з постановою мирового договору. Американські війська залишили Італію в тому самому часі. Большевики перед евакуацією Болгарії встановили в країні терористичний режим комуністичної меншости.

РУМУНСЬКИЙ ЗАМАХ НА БРИТАНСЬКУ НАФТУ.

Букарешт, Румунія, 15 грудня (ЮП). — Румунський уряд перебрав сьогодні заряд і контролю над двома найбільшими британськими нафтовими компаніями, Астра-Романа і Унірея, обвинувачуючи їх власників у злій волі, недостаточну продукцію та крадіж нафти з урядових копалень".

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1 50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІТАЛІЯ ЗНОВУ СУВЕРЕННА

Італія, яка перша з держав „Осі" здалась Аліянтам, є тепер першою з переможених, що звільнилась з окупаційних аліянтських військ і стала вільною, себто знову суверенною державою.

Як звідомляють з Італії, там дійсно раділи тільки ліві, як побачили, що забираються з цеї країни останки американської армії. Вдоволений був італійський уряд з цього боку, що кожний уряд хоче бачити свою країну цілком вільною, без усякої чужої окупації. Та інакше виглядає справа з італійським населенням, для якого американська армія не була ніяким тягарем, а тільки забезпекою перед державним переворотом, який перемінив би Італію в сателіта Совєтів, до чого змагали і далі змагають італійські комуністи.

Як знаємо, перший генеральний наступ Кремля на Францію та Італію, виконуваний при допомозі пятих колон, себто французьких та італійських комуністів, покищо не вдався. Це сталося у великій мірі тому, що уряди в Франції та Італії виявили в критичних страйкових моментах більшу рішучість, а народні маси, включно з більшістю робітництва, ту рішучість поперли. Таким чином перший раз у повоєнній Европі зломано совєтську агресію і через те Франція та Італія не зазнали долі Румунії, Болгарії, Югославії, Мадярщини чи Польщі, хоч така їй загрожувала в такій самій мірі, як і тим країнам, що є тепер під диктатом Кремля. Це одначе треба доповнити ще такою правдою, що якщо Франція та Італія покищо вратувались, то це мають завдячувати теж і Плянові Маршала, американській готовості помагати тим країнам піднестись матеріяльно та вдержати демократичну форму правління.

Цей ратунок є одначе тимчасовим, бо ж немає найменшого сумніву, що Кремль буде далі наступати, зокрема на Італію, де комуністи доволі сильні. Та цей наступ буде змушений рахуватись з тим, що президент Труман проголосив, що Доктрина Трумана обіймає тепер теж й Італію. Це значить, що коли б Совєти намагались далі перемінити Італію у свого сателіта, то вони стрінуться в Італії з таким самим американським спротивом, з яким стрінулись в Греції.

Іншими словами Злучені Держави, відтягаючи з Італії свої окупаційні війська, водночас зобовязались боронити незалежність цеї країни ради збереження світового миру. З цього теж виходить, що Злучені Держави далі держаться проголошеної ними свого часу політики „твердшої руки" зглядом Совєтів, якої чергове завдання: Здержати в Европі совєтський агресивний похід і підбій.

Проте, на нашу думку, саме „здержання" совєтської дальшої агресії Европи не вратує. Європа або ціла визволиться, або ціла попаде в неволю Кремля. З такого заложення треба виходити і в тому напрямі діяти, коли хочемо бачити мир і свободу в Європі.

Ще один рік великого бизнесу

Не зважаючи на непевну політичну ситуацію в цілому світі, американський бизнесовий світ робить свої калькуляції над можливими заробітками на найближчий рік. Обрахунки опираються на недавній минувшині та теперішній дійсності. Одно й друге показує, що бизнес випав досі ліпше ніж передбачували найбільші оптимісти.

Ще нема рахункових зіставлень за біжучий рік, одначе цифри за перший квартал 1947 року вказують, що зиск бизнесових корпорацій був за згаданий час більший ніж за який небудь інший квартал. Коли помножити зиски з першого кварталу через 4, то на такій підставі можна подати цілорічний дохід 629 головних корпорацій на 3.5 більйонів долярів. Щоб зрозуміти, що це значить, треба згадати, що пересічний чистий дохід за воєнних часів 1942-45 виносив по 1.8 більйонів, а повоєнний 1946 рік приніс 2.5 більйонів. Коли зоски корпорацій підуть до кінця року в такім самім темпі, як ішли досі, то можна передбачувати, що загальний річний зиск за 1947 рік буде майже вдвоє більший ніж був за воєнних років.

Найбільший зиск виказує досі залізний та сталевий промисл, у якому бере участь 47 корпорацій; на другому місці стоїть автомобілева індустрія з 15 підприємствами; на третьому харчі, напитки й уживки, такі як от тютюн, з 49 підприємствами. Потім іде продукція й рафінерії кипячки з 45 компаніями, хемічні підприємства в числі 30, вирібництво машин з 69 компаніями й неметалеві вироби, над якими працюють 77 підприємств. Згадані тут роди підприємств це показчик, які підприємства ведуть перед в американській продукції. Очевидно, що не згадано тут тисячів менших компаній, які поодиноко не заважають на продукції ані на загальнім добробуті крани, одначе в загальній сумі вони становлять поважну рубрику.

Оці цифри важні, коли хто хоче на їх підставі передбачувати зиски підприємств на будуче. Вони мають значення не лише для економістів, але й для практичних політиків. Економісти роблять висновки, в якому напрямі піде господарство країни, а політики роблять висновки, чи американська господарка може мати вплив на настрій народніх мас в Европі й в інших частинах світу.

Оця друга справа хвилево є важніша від першої. Комуністи й різного роду большевицькі попутчики заповідали небувалу інфляцію валюти в Америці а з цим і швидке завалення американського добробуту. Це, за їхньою агітацією, мало теж виказати, що так звана капіталістична система господарки докотилася до кінця і тепер прийшов час на систему комуністичної господарки. Між цим дійсність виказує щось противне: У всіх країнах, де заведено так званий „комуністичний" режім, прийшло не лише до нечуваної нужди, але і до цілковитої безнадійности на поправу відносин, бо чим дальше, тим народові гірше. Зате в типовій країні демократичного капіталізму, тобто в Америці, не лише не слідно яких небудь признак заломання теперішньої системи, але, що важливіше, господарство найшлося в цвітущому стані.

Таке ствердження було б до деякої міри самообманом, бо дехто може твердити, що в Америці тому панує такий добробут, що тут не було руїни під час війни. Для відбиття такого твердження треба брати приклад з таких европейських країн, де війна теж принесла знищення, але там господарство краю й добробут населення поволи підносяться саме тому, що й там є приватна ініціятива і нема отої грабіжі збоку держави, яку переводить совєтський уряд на своєму населенні. Та це лише мимоходом.

Коли провідні економісти обговорюють теперішній цвітущий стан американської господарки, то роблять це на те, щоб виказати, що такий стан потриває теж і в майбутності, якщо будуть втримані нормальні відносини. У всякому випадку, вони заповідають, теперішній цвітущий стан буде вдержаний впродовж першої полвини 1948 року, а видатки на населення дійдуть до висоти 250,000,000,000. Що дальше буде, про те ще не говорять, бо це буде залежне від політичного положення в Европі. З політичним положенням звязана політика кредитів, дальше цін і інші прояви.

Майбутній добробут заповідається вже тепер на підставі зросту робітничих заплат та підвишки цін на продукти. Правда, це можуть бути признаки штучного добробуту, але це вже залежне від відчування. Хто вміє щадити, такий збагатиться і серед штучного добробуту, бо обмежить свої видатки до найконечніших потреб, а гроші вкладає до банку. Хто не щадить, такий причиниться до оцих загальних видатків на життеві потреби і на неконечні потреби, які обраховані на 250 більйонів.

Щоб населення могло видавати, мусить теж і заробляти. Тому, що майже половина населення Америки живе з праці, то само собою розуміється, що робітники мусять мати теж і відповідний заробіток. Провідні робітничі організації вже заповіли, що почнуть нову кампанію за підвишку платень. Це не легко перевести, коли теперішня платня ще сяк-так вистачає на покриття видатків. Одначе, коли в промисловому житті слідний напрям до підвишки цін, то робітники не можуть радуватися самим зиском підприємств, у яких вони працюють. Вони бажають, щоб і їм припала належна частина доходу, бо ж вони у подавляючій мірі приспорюють господарям зиск своєю працею.

При таких організаціях, як Американська Федерація Праці або Конгрес Індустріяльних Організацій існують спеціяльні департаменти для розшуків і освідомлення членів робітничих юній, який є справжхній стан підприємств, і які зиски вони мають під теперішню пору. Оці департаменти видають відповідні книжечки й іншу літературу й так підготовляють кампанію за підвишку робітничих платень. Саме тепер така кампанія вже пішла в рух. Вона є водночас і кампанією перед загальними виборами в наступному році.

Хитаються основи совєтської імперії

Дня 14-го грудня совєтський уряд і партія проголосили „указ" за підписом Сталіна і Жданова про девалюацію та переоцінку совєтського гроша. Постанови указу з точки зору совєтсько-комуністичної теорії можна вважати „буржуазно-капіталістичним" не тільки ухилом, але злочином, що за подібний кожнюго богудухавинного совєтського громадянина поставлено б безпощадно „под стенку". Урядові і партії не тільки вільно це зробити, але населення буде змушене ще відповідно скріпити свій „ентузіязм" у величанні його „мудрим". Проте, „указ", рівночасно з большевицькою закордонною політикою, головно підривною роботою в Італії та Франції і становищем Молотова на конференції Ради закордонних міністрів в Лондоні, кидають відповідне світло на положення Совєтського Союзу та дозволяють на інтересні висновки.

Сталінів „указ" про девалюацію проголошено після двох років совєтської інтензивної пропаганди, що тільки совєтська господарська система видержує всі економічні крізи і тільки вона залишається „здорова" навіть після світової війни і тоді, як всі капіталістичні господарства хитаються та переживають крізу. Поголоски про можливість девалюації рубля заперечувано ще навіть тоді, як сама девалюація вже напевно була рішена і нові рублі вже були приготовані. Совєтському рабові забороняється самому „разсуждать"; йому можна тільки „малчать і слухать", що подасться йому до вірування з Кремля.

В довгому урядовому „указі" подається і вияснюється причини цього драстичного заходу „соціялістичної держави" на привернення рівноваги своїй економії, що в пропаганді була весь час „здорова" і нагло вимагала операції, на яку навряд чи могла б собі позволити будьяка інша нетоталітарна держава з огляду на неминучий спонтанний спротив населення. Бо це, що своїм „указом" заподіяв совєтський уряд свому населенню можна б порівняти з позбавленням жебрака навіть його торби.

Вияснення совєтської девалюації коротко виглядають так: Видатки на „оборону родіни" збільшилися до неімовірних меж, а це вимагає збільшення обігової вартости гроша. „Продукція товарів широкого вжитку сильно зменшилася", у висліді в обіг пущено більше грошей, ніж це „здорово для народного господарства" і тим самим гріш втратив свою закупочну силу". При цьому „спекулятивні елеменсти" — признається большевицький уряд у вияснениях — нагромадили „велику вартість гроша, призначену на лихву та на шкоду населення". У висліді уряд випускає нові гроші вимінної вартости один рубель за десять старих, роблячи при цьому всілякі виімки більше пропагандивного, ніж практичного характеру. Гроші можна буде виміняти протягом о д н о г о тижня, що в совєтській бюрократії, можливостях комунікації і т. п. є з черги рівнозначне, що це зможуть зробити переважно тільки ті, кому партійний, чи урядовий квиток „відкриє двері". Велика частина населення зможе зароблені справді потом і кровю старі рублі використати на „бумагу" до махорки.

Як „засіб в боротьбі проти інфляції" проголошено рівночасно скасування пайкування харчів та інших продуктів. Це з черги „істінно" большевицький засіб, бо що значить знесення пайкування, як там все рівно нічого нема. Пайкування ще бодай формально нормувало закупи та загалові населення давало бодай надії, що він коилсь зможе одержати свій пайок. Після нового „указу" положення для населення ще більше погіршилося. Бо пайкування знесено не тому, що там вже всього „хватіть", бо в самому ж „указі" потверджується брак продуктів, а тільки з метою не допустити до нової інфляції. Енкаведисти і цілий большевицький апарат, що досі занімався спекуляцією, зможе тепер купити все без раціоналізаційних карток і по урядовій ціні, без потреби платити спекуляційні ціни і тим самим піддержувати інфляцію. Але що робитиме народ? Звичайно, як іде про Совєтський Союз, то всякі запитання про народ є зайві. Там „народ" — це Політбюро та кілька мільйонів енкаведистських і партійних горлорізів, отже всіх біля 6 мільйонів, що диктують, знущаються та живуть коштом 195 мільйонів рабів.

Серед цеї маси, натомість, продовжується чистку за „ухили", цим разом вже навіть за „ухили" від ухилів большевицького уряду.

Рівночасно з цими внутрішніми судорогами большевицької імперії звертають на себе увагу совєтська закордонна політика та поведінка совєтських дипломатів на міжнародніх конференціях. Себе і всіх своїх сателітів большевики відгородили залізною заслоною не тільки від політичних, але й від господарських стосунків зі Заходом. Мовляв, в гурті і смерть не страшна. Москва рішучо саботує будьяке наладнання справи з Австрією, щоб могти там держати свої війська та продавати австрійцям австрійські вагони, як це в останньому виявилось. Теж девалюацію совєтського гроша звязується в закордонних коментарах безпосередньо зі совєтською закордонною політикою. Діло в тому, що взяли в лоб величезні большевицькі „інвестиції" и підривну роботу своїх пятих колон у Франції та Італії.

На все це кидають відповідне світло виступи совєтських дипломатів на міжнародному терені. В Організації Обєднаних Держав Вишинський, де й як тільки міг горлав про „американських підпалювачів війни" і на подібну нуту тепер продовжує тягнути Молотов на конференції в Лондоні. Виринає запитання: навіщо здалась большевикам ця пропаганда, яка не має найменшого впливу і значення закордоном? Вияснення є тільки одне: большевики потребують цього для внутрішнього вжитку. У відповідь на виступ Молотова минулої пятниці секретар стейту, ген. Маршал, заявив: „Існують наявні факти, що ці завваги (Молотова) призначені для інших слухачів і для інших цілей", додаючи при цьому: „я думаю, що пан Молотов мусить здавати собі справу з того, що таке поступовання не може викликати респекту до гідности совєтського уряду". А британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, коротко заявив: „Мені й не снилося, що нам доведеться вислухати таких наклепів і нападів на наші країни, як цього післяполудня" в промові Молотова.

Своїй брехливій пропаганді про „воєнну загрозу" большевики намагаються надати деякої поваги, виголошуючи її в Ню Йорку і в Лондоні. А ця пропаганда їм доконче потрібна, щоб новим терором і ще більшим невільництвом вдержати у відповідному „піднесенні" насамперед „партійний актив" в країні, виправдати нову страшну нужду, подиктовану, мовляв, потребою „оборони країни" а на ділі підготовкою „світової революції" та взагалі щоби вдержати основи совєтської держави та імперії, які щораз більше хитаються. Всі „укази" і вся пропаганда моглиб остаточний розвал тільки дещо відложити, але ніколи його зупинити. Логіка життя та історії є сильніша за всі укази та всі божевільні „генеральні лінії".

Юрій Вухналь.

ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ФЕДЬКА ГУСКИ

5)

Я почав прощатися. Гуска, чухаючи правою ногою литку лівої, байдуже запитав:

— Ідеш уже?

— Іду.

— Ну й катись!

6. Федько Гуска „експонат".

Готувалися до „Свята врожаю".

Робота біля виставки експонатів аж кипіла.

Я влаштував відділ „Вороги врожаю", дістав самогонного апарата, діжку з-під барди, пляшки — розташував усе це, коли заходить Федько, — обдивився експонати, підійшов до апарата, далі подивився на мене й похитав головою.

— Чого, — кажу, — Федю, головою хитаєш?

Федько показав рукою на апарат і запитав:

— Що це?

— Апарат!

— Ех ти, „апарат", — обурився Федя, — насмішка це над апаратом. Хіба такі апарати та на виставку виставляти?!... Ех ти, од життя одстав. Ти дай на виставку апарат новіщої конструкції, щоб продукція його гар'ю не воняла, щоб навіть духу не чулося. Тепер, браток, боротьба за якість продукції, народ не дурак, ти йому дай продукцію чисту, як сльоза, щоб він не міг розпізнати, чи це первак першої стадії, чи сороківка. А ти апарат періоду громадянської війни виставляєш. Ех ти! Ти Федю Гуску попрохай — тому що Федя Гуска спец у цій справі.

Дивлюсь через годину — пре Федя до мене „апарат новішої конструкції" й бочку поперед себе котить.

— Це, — каже, — взамін твоєї, бо хіба в тебе бочка для закваски, — пародія якась, а не бочка; покажи бочки на п'ять відер, бо за одно відро й поганитись ніякого тобі рощоту.

На „Свято врожаю" знову Федька зустрів, та ще як зустрів.

Тільки рушили карнавалом — чуємо, гукає хтось:

— Підождіть, а я?!

Дивимось, летить до нас Федько, а ноги Федькові викрутаси найскладніші виробляють, то нога за ногу зачепиться, то як пружини розійдуться, а руки — як крила.

І до всього цього перев'язаний Федько, як дужко на весіллі, плякатом, а на тому плякаті літерами великими написано:

ДИВІТЬСЯ, ГРОМАДЯНИ, ЯК ЗЛІСНО ДІЄ ПЕРВАК-САМОГОНКА НА ОРГАНІЗМ ЛЮДСЬКИЙ

Підскакує до мене Федько, обхопив руками й голосом п'яним, як дим:

— Товариш, друг ти мій партійний, ти пойми — як, стерва, действує, — від одніеї пляшки ухили в ногах з'явилися. Держи мене, а то додолу брякну.

Схопили його ми під руки та від карнавалу, а він упирається:

— Одскоч, опозиція, не чіпай революціонера старого Федька Гуску, — він за революцію страждав!

Насилу вкоротали його та поклали під стогом від виставки недалеко.

Кінчили карнавал, приходимо виставку відчиняти, глянув я — немає Федька.

„Ну, думаю, — чорт із ним, пішов кудись".

Відкрили урочисто виставку — народу повно.

Почали оглядати експонати, коли — чуємо — гукає хтось у відділі „Вороги врожаю".

— Сюди, товариші, „експонат" у бочці якийсь лежить. Що воно за „ворог врожаю"?

Так гуртом і посунули.

Дивлюся — лежить хтось у бочці з-під закваски, — самі чоботи видно.

Коли це звідти, наче з бовдура, голос знайомий Федьків:

— Який я тобі, заразо, експонат? Прочитай об'яву, тоді тріпай язиком!

Гульк, — дійсно, біля ніг Федькових паличка в землю встромлена, а на паличці папірець, а на папірцеві тому рукою Федьковою написано:

ОБ'ЯВА

Це не експонат лежить, а Федя Гуска, — не чіпай і рукою не руш, бо по пиці з'їздю.

7. Федько Гуска в загсі.

Далеко попереду нашої підводи білою блискучою дорогою прямувала вайлувата постать. Коли наші сани порівнялись з нею, постать сміливо сіпнула за повідки коней і гукнула:

— Стій, бюрократи, — підвозь Федька Гуску!

— А-а, Федю, — озвався я, — сідай!

— А що ж ти, думаєш, — не сяду? — і Федько з розгону стрибнув у сани.

— Де, Федю, був?

— У загсі.

— Ти?!

— Я.

— А де ж наречена?

Федько поважно повернувся й показав руками назад.

— Кажись, — он — он чвалає...

Ми здивовано озирнулися, а Федько сів зручніше й пояснив:

(Дальше буде).

С. Гординський.

ВЕЛИКА ВТРАТА

МИСТЕЦЬ МИКОЛА АЗОВСЬКИЙ.

Число наших страт на чужині з дня на день збільшується. Тільки нещодавно доводилося нам писати про велику втрату, що її зазнала українська культура із смертю Юрія Клена, а оце доходить до нас сумна вістка, що в Буенос Айресі в Аргентині помер ще в розмірно молодому віці один з найкращих майстрів українського малярства — Микола Азовський.

Авторові цих рядків довелося побачити вперше твори Азовського ще 1933 р. і вони звернули на себе відразу увагу своїм високим майстерством та оригінальністю. Було це у Варшаві — туди якраз привезено з Венеції картини російського й українського підсовєтського малярства, що були виставлені там на т. зв. Бенналє (що-дворічний) міжнародній виставці. Отож у Венеції совєтський павільон мав успіх саме завдяки українським мистцям — виставленим під маркою... російських. Подібне сталося і в Варшаві — там у „Домі Плястиків" совєтська амбасада влаштувала виставку тих самих, що у Венеції, картин, але, що полякам здурити було не так легко, як італійцям, то виставили тільки твори малярів російських, а українські — поховано в магазині. Але польські мистці навалили гурмою саме до тих магазинів і, на їхні протести, амбасада дозволила виставити й твори мистців українських упродовж аж цілого одного дня... Отут ми й зустрічалися з творами Азовського, особливо запамятався його образ „Пастух", виконаний у стилі школи Бойчука.

Удруге — вже особисто довелося зустрітись з Азовським в осени 1941 р. Як багато українських мистців, Азовський підчас німецької окупації волів заховатися і лишитися у Львові, сподіваючись швидше чи пізніше передістатися далі на захід. Отоді довелося нам добре пізнати цю гарну людину і блискучого майстра, що творив пензлем з незвичайною легкістю, а водночас із глибиною справжнього психолога, його бо улюбленою ділянкою став портрет, доведений ним до майстерства. Без пересади можна сказати, що належав він до найліпших портретів світа сьогочасної доби.

Микола Азовський народився 1903 р. в Києві і відбиток високої тисячолітньої культури Києва сильно позначився на формуванні молодого мистця. Малярство почав він студіювати в Київській Академії Мистецтв в р. 1922. Його професорами були два великі майстрі нового українського малярства — Михайло Бойчук і Федір Кричевський. Особливо роля М. Бойчука в українському сьогочасному малярстві переломова, він повернув наше мистецтво назад у річище вікових традицій, загублених у роках неволі, і створив свою велику школу монументалістів, званих також „бойчукістами", яку за її народний український характер Москва люто переслідувала: Бойчук пропав на засланні, його найкращі учні, що стали вже професорами мистецьких шкіл, І. Падалка, Василь Седляр і ін. — порозстрілювані. Саме школа Бойчука показала Азовському, як використовувати і українську, і чужинну образотворчу традицію, як знаходити віковічні і незмінні закони високого монументального стилю. Азовський закінчив Академію 1930 р. і почав виставляти не тільки на українських, а й на закордонних виставках, також в Америці (Филаделфія). Коли нам довелося з ним познайомитись у Львові, він був уже відомий мистець, твори якого були в численних музеях. За собою мав він такі малюнки, як „Робітники Донбасу", „Розбійник Кармелюк" і „Шевченко на засланні" — незвичайно популярний його малюнок, де майстерно зображено Шевченка, як сидить на тлі пустині на скелі і, з олівцем і папером в руках, заглибився в свої бунтарські думи. Одну із студій до того малюнка має Національний Музей у Львові.

Коли 1941 заснувалася у Львові Спілка Українських Мистців, Азовський став одним з її найдіяльніших членів завжди приймав участь у виставках своїми блискучими портретами чи композиціями, що все належали до осередкових творів на виставках і приносили йому нагороди. Так на III. Виставці Спілки у Львові отримав він одну з премій за велику композицію „Жнива".

Не бажаючи вдруге попадати в руки большевикам, він під кінець війни подався на південь — до Відня. Тут його арештувало ославлене Ґестапо і він просидів кілька місяців у вязниці. Коли нам довелося його зустріти після виходу з неї, він не хотів багато говорити про свій побут там, але сказав, що й „найлютішим своїм ворогам того не бажав би". Ще перед приходом большевиків до Відня Азовський подався далі на південь і, по війні, опинився в Римі, про якого мистецькі скарби він мріяв усе життя. Тут кидається в вир праці, малює портрети, між іншим, як доводилось нам чувати, портрет Папи Римського, вкінці з початком цього року переїздає до Аргентини. Нам ще нічого не відомо про його побут і працю там. Коротка газетна вістка, що він помер 25. жовтня ц. р. вразила нас і вразить до глибини душі всіх, хто його знав як людину і мистця. Бо хоч яке багате сьогочасне українське мистецтво, втрата М. Азовського для нього незвичайно болюча, бо не швидко зявиться другий такий обдарований і сформований мистець як Покійний.

За українською громадою лишається подбати, щоб не пропала його мистецька спадщина, а щоб її збережено для одного з музеїв на Рідних Землях.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕВЯТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Повідомляю

урядників відділів У. Н. Союзу: 14, 27, 76, 133, 152, 219, 240, 322, 359, 371, 413 і 459 в Ньюарку, Н. Дж., і околиці що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

відбудуться

В ПЯТНИЦЮ ВВЕЧІР, 19 ГРУДНЯ 1947 Р.

в годині 8-мій.

В УКРАЇНСЬКІМ ЦЕНТРАЛІ 180 WILLIAM STREET

Кожний урядник хай прийде на збори зо звітом про те, чи відділ придбав призначену йому квоту нових членів.

Іван Романишин, гол. радний У. Н. С.

Р. Роздольський.

З БАТЬКОМ НА ЕКСКУРЗІЇ

(Уривок зі спомннів).

(Докінчення)

Нічого казати, що батько записував того дня пісні безупину до самої ночі, — тим паче, що пополудні зявився на попівстві сліпий лірник, що мешкав припадково в сусідному селі. Показалося, що репертуар його був дуже цікавий і в багато дочому відмінний від репертуару тих лірників, яких ми досі зустрічали. Отже ми переслухали й записали по черзі пісні про св. Юрія, св. Варвару, про „Олексія, чоловіка божого", про „прекрасного Йосифа", про бідолашного Лазаря, і зупинилися вкінці на знаній „Сирітці", котра цікавила нас тим разом своєю особливо гарною мелодією. Зміст тої пісні ще й сьогодні мабуть загально відомий; мова в ній йде про бідолашну сироту, що вибралася шукати своєї матері.

„Ой пішла сирітка горами, долами" —

— співав крахким, старечим голосом наш лірник —

„Здибав її Господь з трьома янголами.
„Здибав її Господь, став її питати:
„Куди йдеш, сирітко?" — „Мамунці шукати!"
—„Ой не йди, сирітко, бо далеко зайдеш,
Рідної мамунці ніколи не знайдеш"...

Власне підчас тої лірникової пісні залягла в кухні тиша, мов мак посіяв. Здивований, підводжу голову, бачу: похнюпився біля столу панотець, плаче дрібними слізми молода їмосць, втирають свої очі дівчата, старші господині й господарі; плаче врешті ревно й дівка, що місила на кухонному тапчані тісто для нас на вечерю, — а її сльози, мов горох тільки кап! кап! в оте тісто. І лише батько мій швидко записує в свій сшиток слова пісні, перекидаючись час від часу зі мною одушевленим поглядом...

Одначе наш лірник зумів не тільки розжалобити, але й розвеселити своїх слухачів. Як Шевченків Перебендя, проспівавши „Сиротку", звернув він на жартівливі співанки про „Біду", про „Грицька з Марухою, сорпяхою псяюхою",[4]

[4]) Починається та співанка мабуть так:

„Ой у славнім місті, недалеко Дубна,
Мандрувала пара хорошая, шлюбна:
Грицько з Марухою,
Чорненькою псяюхою,
Розкошуючи"...

про пташине весілля,[5]) тощо.

[5]) Ось початок тої дотепної пісні:

„Зажурився щигол, мисляче думає,
Ой що ж йому робитоньки — женитися має;
„Та взяв собі синицю, горобцеву сестрицю,
Гарную, прекрасную, хорошую птицю!
Закликав, поскликав пташину громаду,
Сокола до стола запросив на раду;
Щигол строїть не по просту,
Сам пан орел за старосту, —
Гоп! соя, до покоя —
За пані сваху!"

Та вже особливе розсмішив він всіх присутніх піснею про комашу гостину, про те, як то муха, випивши понад міру,

„так витяла хруща в писок, що аж повалився".

Але бідолашна муха не знала, яка сувора кара зустріне її за її пянство та за грубу поведінку! Бо вже незабаром

„Прийшов покупчище, моцний сударище,
Узяв муху за лапки, повісив в баштице.
„Будеш, мухо, знати, будеш памятати,
Як то пана Хрущовского в морду витинати!"...

Стільки про лірника, котрий своїм багатим пісенним репертуаром сам один займив нам цілий вечір. А на другий день, в понеділок, ми знову записували пісні, — тим разом уже в хаті місцевого селянина, котрому на імя було Гринько. Властне до того Гринька зайшов з іншими також мандрівний жебрак, Хома Круть, який вештався по своєї професії не лише по Галичині, але й по Росії, і повернувся був недавно зза кордону, побувавши навіть у Одесі. Пісень Хома не знав піяких, але зате заскочив нас скомпонованою на борзі, саморобною співанкою:

„З понеділка на вівторок
Було в Гринька дівок сорок;
Було й кілька господарів,
Вони пісні там складали.
Були пани ізі Львова
І співали в Гринька в дома;
І я буду тиж співати,
Тільки проше що ми дати!"

А проспівавши, „підписався" ще до фонографу:

„Я ся зову Хома Круть,
Бо ся впхаю денебудь!"

Зрештою, абстрагуючи від віршуючого Хоми, ми записали тоді в Гриньковому домі ще більше пісень, ніж попереднього дня, — побутових, весільних, обжинкових, колискових, колядок, щедрівок, риндзівок і т. д. Пісням, здавалося, не було краю; одна викликала другу — і ми з правдивим жалем прощалися з нашим гостинним господарем, бо ж перед нами була ще далека дорога, яка скінчитися мала щойно в Пізнанці Гнилій, скалатського повіту, куди запросив нас збирати пісні, мій шкільний товариш, Василюк.

Зазначу ще тільки, що батькові записі пісенних текстів зі Збаражчини і Скалатщини та, списані частинно з фонографічних валків пок. проф. Філяретом Колессою, їх мелодії дрімають ще й сьогодні в рукописах (поскільки не погризли їх досі миші). Ще один приклад сучасного українського культурного лихоліття!... Мало цього: окрім 3 томів пісенних мелодій, надрукованих ще перед першою світовою війною Товариством ім. Шевченка, батько мій так і не діждався публікацій переважної частини своїх збірок. І тільки часами, — в хвилинах, коли особливо дошкулює самота — пробую пригадати собі батькові пісні та повязати нитку цінного намиста, що рветься в памяті чимраз більше, з кожним днем...

КОНФЕРЕНЦІЯ ШИРШОЇ РАДИ КУК.

Вияв загального бажання згоди й порозуміння. — Підкреслювано потребу сильної єдности цілого українського народу в світі.

У Винипегу в днях 3. і 4. грудня відбулася. Конференція Ширшої Ради Комітету Українців Канади.

В конференції брали участь делегати з різних відділів, розкинених по Канаді, і з шістьох окремих складових організацій, цебто Братство Українців Католиків, Союз Українців Самостійників, Українське Національне Обєднання, Союз Гетьманців Державників, Союз Українських Організацій і Союз Українських Канад. Ветеранів. Перші чотири організації мали право вислати по 20 делегатів, а останних дві по 10. На конференції з різних організацій делегатів було в такім числі: БУК — 4, СУС — 19, УНО — 20, СГД — 8, СУО — 1, СУКВ — 4, від КУК — 48. Отже разом всіх делегатів було 64, гостей було поверх 30.

Конференція почалася в середу рано, дня 3. грудня, в одній з більших саль готелю Роял Александра. Після реєстрації та деяких формальностей, о. д-р В. Кушнір виголосив звіт з діяльности Комітету Українців, та підкреслив, що український нарід не лише на цім континенті, але й по цілім світі, мусить бути сильно обєднати і стояти кріпко, та зайняти одне тверде становище супроти його ворога, яким в цей час являється комунізм.

Пополуднева сесія того дня почалася фінансовим звітом Комітету Українців Канади, даним скарбником д-р Т. Дацковим. Після того розвинулася дискусія над цею справою. Найбільше часу посвячено було на справу некооперації одної групи з працею КУК. Можна було виразно відчути в цеї дискусії, що весь український загал в Канаді, крім кількох одиниць, щиро бажає єдности й кооперації, та що він готовий сповняти всякі наложені обовязки, щоби праця була успішною й здобувала давно назначену мету.

Фінансовий звіт пані А. Мандрики про стан Фонду Допомоги Українців Канади задоволив всіх, бо він виказав, що за час його існування зібрано було до тепер $187,386.64. Вона теж виказала виразно кілько помочі й в якій формі дано було скитальцям в Европі.

Слідуючого дня наради почалися рано промовою прот. о. С. В. Савчука про працю й осягнення Укр. Пан-Американської Конференції в Ню Йорку. Він дав звіт з цеї конференції, підкреслюючи її головні здобутки, про які вже подано було в пресі. Відтак промовляв п. Коссар, один з учасників Пан-Американської Конференції. Він звертав увагу на потребу більше акції на політичнім полі.

На пополудневій сесії промовляв д-р М. Мандрика на тему: Розвязка Українського Національного Питання. Після нього коротку, але річеву промову виголосив Я. В. Арсенич, К. С.

Пані Е. Ситник, голова винипегського жіночого відділу КУК, дала звіт з праці жінок, який показав, що жіночі відділи зробили не мало праці, і готові робити її дальше.

Ухвалено ряд резолюцій та зроблено також ухвали деяких змін в Статуті КУК.

Предсідниками підчас конференції були І. Карасевич з Винипегу і В. Гультай з Торонто. Секретарями були І. Новосад з Винипегу і Г. Мазурик з Торонто.

(За „Фармером").

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

WHY WORRY?

CHARLES EVANS HUGHES, our former Chief Justice, once said that "Men do not break down from overwork, but from worry and dissipation." His statement is generally supported by medical men, and by the observations of the rest of us. If a man enjoys a reasonable sense of security and satisfaction in his job, and if he doesn't persistently abuse his health, he can carry an enormous load of work without overstraining his body and mind.

Our human mechanism is amazingly flexible and adaptable to the demands we place upon it. Over the course of time, many people have accustomed themselves to the most arduous habits of work or play. We all know of individuals who for decades have done the work of three or four "normal" people, apparently with something to spare. So long as they go about their tasks with confidence, so long as their sleep is untroubled and their waking hours free of worry, no breakdown seems to threaten them.

Apart from obvious physical abuse, such as chronic loss of sleep, constant overindulgence in eating, drinking or smoking, or violent unaccustomed exercise — the one thing to which our human complex seems unable to adjust itself is—worry. Perhaps the reason we can't adjust ourselves to worry—and can't escape the consequences of worry—is that worry itself is only the outward sign of some lack of adjustment.

Sometimes our failure at self-adjustment is a trivial or superficial affair that we can analyze for ourselves—and having "figured it out," we can dispel it, like brushing lint off our coat sleeves. When we've rid ourselves of this minor kind of worry, we say we've "taken a load off our minds."

Occasionally, though, our maladjustment is a much more intricate, stubborn and deeper matter, tracing back perhaps to "old unhappy far-off things and battles long ago." The worry itself is real and tangible enough but its cause seems to be buried in the half-forgotten past. To dig up these causes, to expose them and to dispel the apprehensions and fears they have created, may require the help of a physician skilled in psychiatry, and a radical change in one's environment for a while.

There is no use telling people not to worry, for insecurity, bad luck, accidents, heartbreak and tragedy will always be the lot of humankind. Nevertheless, much of the worry that furrows our brows, unsteadies our hands and breaks us down before our time is just as preventable as smallpox or diphtheria. Lots of our worries are the result of mental laziness, of failing to "face up" to our personal problems and to analyze them with courage and honesty.

Troubles, we know, are inevitable, but worry is not inevitable. We can train ourselves to beat down many potential worries, and in so doing, we may not only live longer but get more fun out of it, too.

М. Б.

ЗІ ЛЬВОВА ДО КИЄВА

(Враження з поїздки до Києва весною 1941 р.)

5)

На Шевченківській могилі.

Так хотілось побути на могилі поета. І нам якось удалось.

Пароход „Советская Конституция" відходив якось над вечір до Канева.

Всю ніч туди просиділи ми на палубі; такий прекрасний цей Дніпро у літну, місячну ніч. Над ранком, коли сонце встало і Дніпро ожив на всю широчінь, така краса розгорнулась перед нашими очима, що ми прямо як зачаровані стояли.

„Немає другого Дніпра" — як правдиві ці слова!

Чернечу гору, де Шевченкова могила, видно багато миль наперід.

Колись приятелі Поета поставили на могилі високий хрест. Його було видно далеко-далеко, заки дойджати до могили. Большевики хрест викинули, а поклали статую Поета. Коли дивишся з далека, не робить вона враження, бо хоч висока, яких 30 стіп, то все ж губиться на тлі широких просторів і гори.

Краще було б, коли б на Поетовій могилі стояв хоч на 300 стіп високий хрест!

Вийшовши з парохода стрімкими сходами зараз від берега підходимо під гору. Могила під самим верхом гори. Біля неї двоповерховий будинок-музей памяток по Шевченкові. Та в середині музею ви здезорієнтовані, чи цей музей дійсно присвячений Шевченкові. У великому голю бюсти „вождя народів" і його апостолів членів політбюра. Підкреслено: навіть память Шевченка з їхньої тільки ласки можна величати.

Сидиш на лавочці біля могили і дивишся на те місце, якого собі сам Шевченко бажав у „Заповіті" на вічний спочинок.

Тут так тихо, спокійно, затишно.

Довкола хвилюють високі трави, там дальше золотисті збіжжа. Те золото піль гонить ген у далечінь, де зливається з синявою неба.

Дніпро тут котить повагом свої хвилі, розливнись на милю широко.

Кілько дум, кілько важких думок, тиснеться у голову.

Коли б Ти, Батьку, нині встав із гробу і подивився на все, що твориться на Україні, як боляче було б Тобі, колись кріпацький Сину! Бо навіть Твою пам'ять безчестить ворог...

І коли ж уже раз можна буде помянути Тебе у Вольній, як Ти собі бажав цього?

Просидів би тут мабуть і вік, коли б не гудок із „Советской Конституции", що будить до відізду.

Прощай столице України!

Серце стискалось із жалю, коли після двотижневого побуту прощався на Володимирівській гірці з Дніпром.

Чи побачу тебе, дорогий мій Дніпре, колись ще в житті?

Чи доведеться тобі на своїх хвилях-гривах носити колись „Шевченка", „Довбуша" чи „Орлика", замість нинішних „Советских Контитуций", „Маршалів Ворошилов", чи інших „Сталінів"?

Хотілось би припасти до землі і жагуче цілувати той клаптик її, де колись ступала нога св. Андрея, де хрестив український люд св. Володимир.

Та хоч його не бачиш, чуєш, що тебе десь зза вугла слідкує невидиме око енкаведиста. Воно не дає тобі цілий час твойого побуту свобідно рухатись, свобідно радуватись усім.

„О, який ти прекрасний Києве, який то рідний, а заразом який жахливо чужий і відпихаючий!

Та все ж коли поїзд з київського двірця рушає на захід, коли знайомі будівлі никнуть у далі, одно жагуче бажання палить душу.

Вернутись іще колись сюди! Коли не жити тут, то хоч могти ще раз побачити матір городів українських.

Та бачити золотоверхий Київ не як свідомо опоганюване провінціяльне російське місто, але як столицю вольної Держави під знаком золотого тризуба.

Про це мріяв я тоді, такі мрії в мене й тут на американській землі...

(Кінець).

„Щастя" селян і робітників у советському „раю"

Москва, 15 грудня. (АП) — Проголошена сьогодні советським урядом листа нових цін на поодинокі продукти віддзеркалює нечувану в історії експлуатацію населення урядом та страшну нужну, що її вже три десятки років терплять поневолені большевизмом народи. В низу подаємо проголошені урядові ціни на деякі товарі з „найкориснішої" листи, призначеної для найбіднішої зони, до якої зараховується Україна. Для порівнання подаємо теж перечислення советських рублів на американські доляри. При цьому треба мати на увазі, що згідно зі советськими урядовими даними советський робітник заробляє місячно пересічно 870 рублів, отже не цілих 170 долярів, як брати офіціяльний курс рубля і доляра.

КІЛЬКІСТЬ	ТОВАР	ЦІНА: В РУБЛЯХ	В $$
1 кілограм	чорного хліба	2.80	0.54
1 кґ.	білого хліба	6.20	1.18
1 кґ.	білої муки	7.00	1.33
1 кґ.	цукру	13.50	2.75
1 кґ.	риби	10.50	2.00
1 літра	молока	до 3.50	0.67
10 штук	яєць	14.00	2.66
1 кґ.	кави	75.00	14.25
1 пляшка	пива	7.00	1.33
Пів літри	горілки	60.00	11.40
Ціни на промислові продукти:			
1 коробка	сірників	0.20	0.04
1 пачка (25 шт.)	сигареток	6.30	1.20
1	радіоприймач	600.00	114.00
1	фотоапарат	1,100.00	209.00
Ціни на одяг:			
Чоловічий одяг	в місті	1,400.00	266.00
	на селі	1,500.00	285.00
Жіночий одяг	в місті	510.00	96.00
	на селі	560.00	106.00
Чоловічі або	в місті	260.00	49.40
жіночі черевики	на селі	288.00	54.72

Це тільки деякі з нових „полекш" большевицького уряду для своїх рабів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 12:30 пополудні, в сали У. Н. Дому при Мартін ул. Буде звіт урядників з біжучого року, вибір уряду на 1948 рік і інші справи. Просимо всіх членів і членщь прийти на означений час, бо пізніше галя занята. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. Згода, від. 20, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня в 3. год. попол., в Українській Хаті. Буде вибір уряду на 1948 рік. Всі, що думають, що урядники, на другий рік повинні бути вибрані нові, або, що можуть зістатись старі, одні і другі повинні явитись на збори, щоби було, кому з кого вибрати нових урядників. — П. Крупка, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома всім своїм членам місцевим і позамісцевим, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в год. 2. попол., в гали парохіяльній, під ч. 203 Гудсон улиця. Приявність є конечна всіх членів бути на цих зборах, бо є важні справи до вирішення, як читання статуту Бр. і вибір уряду на 1948 рік. Довгуючі члени мають конечно явитись і вирівнати свої залеглости на цих зборах бо на слідуючі збори контр. комісія дасть справоздання і щоб не проголошувати Вашого імени. Шановні члени ще раз пригадується Вам старайтесь в цих пару тижнів приєднувати нових членів до. Бр. і У.Н. Союзу, бо орґанізаційна кампанія кінчиться цего місяця і ми ще не дістали числа нових членів яке припадає на наш відділ. — П. Пасвак, предс., Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбудуться в суботу, 20. грудня, в годині 7. ввечір, в церковній салі, 1231 Вест Скат ул. Просимо всіх членів і членниць, також молодих членів, як місцевих так і позамісцевих, прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде звіт від. уряду і контр. комісії за цей рік та вибір уряду на 1948 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглі вкладки. — В. Колодрубець, предс.; П. Стецик, кас.; Т. Барсук, секр.

КЕНЗАС СИТІ, КЕНЗ. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів(що **річні збори** відбудуться 21. грудня, в годині 2. пополудні, під ч. 38 Савт 5. вул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження, також справа допомоги скитальникам і справа приєднування нових членів. Прийдіть всі хоч раз на рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — Д. Яремко, предс.; В. Феден, кас.; Д. Кархут, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. Запоросьќа Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 21. грудня, о год. 1. попол., в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори конечно, бо є важні справи до полагодження. Контрольна Комісія здасть справоздання за 6 місяців з діловодства і почуєте в якім порядку знаходиться наша каса. Тако жбуде вибір уряду на рік 1948. Просимо прийти о годині 1.-шій а не в 3-тій. — С. Патин, предс., С. Пелехатий, кас., Гр. Тимчій, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, повідомляє своїх членів і членниць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21 грудня, в год. 2. попол., в гали церковній, 23 Walnut St. Просимо членів і членниць прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свою належитість в цім році. Також буде вибір уряду на рік 1948. — П. Курило, сикр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що **річні збори** відбудуться 21. грудня, точно в 2. годині пополудні, під ч. 12205 Парнел Еве. Просимо всіх членів і членниць прийти на означений час. Контр. комісія дасть звіт з цілого року і буде вибір уряду на 1948 рік. Кожний член повинен привести з собою хоч одного нового члена. Член, котрий не явиться на ці збори, заплатить 2 дол. кари, а урядник 3 дол. — Уряд.

СТ. ЛУІС, МО. — Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 2838 Маґнолія Еве. Буде кілька важних справ до полагодження, принимання нових членів без вступного і вибір уряду на 1948 рік. Просимо членів явитись хоч раз на рік і вислухати звіту уряду. Неявившийся член підлягає карі 2 дол. згідно з ухвалою. По зборах весела забава. — За уряд: М. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. — Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє своїх членів і членниць, що **річні збори** відбудуться 21. грудня, в гали парохіяльній, зараз по Сл. Божій коло 10:30 рано. Уряд просить всіх членів і членниць прийти на час, бо буде звіт за 1947 рік і вибір уряду на 1948 рік. Просимо приєднувати нових членів до Союзу в цій кампанії за новими членами. Вписуйте своїх дітей. — За уряд: С. Юркинвич, предс.; П. Рак, кас.; П. Занько, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 will hold its monthly meeting and last meeting before the and of the year on Sunday, Dec. 21. We urge every member who is behind with dues, to please attend this meeting and bring thair dues up to date. Meeting will be held after 3rd Mass in St. Peter & Paul Church hall on College Ave. — Eva Saluk, Jres., Helen Prociw, Treas.; Rose Jacubec, Sec'y.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. — **Річні збори** Тов. Зап. Січ, від. 385, відбудуться в неділю, 21. грудня, в год. 3. пополудні, в церковній салі, 312 — 6. Еве. Н. Е. Просимо всіх членів прийти, бо будемо вибирати уряд на 1948 рік. Будемо принимати нових членів і почуєте звіт та багато інших новин. — Й. Ковалів, пр.; О. Козак, секр.

LORAIN, O. — **The annual meeting** of Branch 50 will be held Sunday, Dec. 21, at the Roumanian Hall, corner of East 28 at Grove Ave., at 1 P. M. All members are kindly urged to attend, as important matters are to be discussed. Also officers will be elected for the coming year. — M. Dolyk, Fin. Sec'y.

ЮНҐСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 21. грудня, в церковній гали, ф Вест Рейен Еве., зараз по великій Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на ці збори на час, бо буде звіт і вибір уряду на 1948 рік та інші братські справи. — За уряд: С. Роган, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — **Річні збори** Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 12:30 пополудні, в салі при 2238 В. Кортез Ст. Обовязком є кожного члена бути на цих зборах. Буде вибір уряду, як також є багато інших справ до вирішення. Є багато довгуючих членів, тому котрі не прийдуть і не вирівнають своєї залеглости, будуть суспендовані. — Д. Когут, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 1020 Н. 9ц вул. Просимо всіх членів явитися на ці збори. Неявившийся член підпадає карі. — Ф. Данько, предс.; С. Коробій, кас.; П. Івасишин, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. — **Річні збори** Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополудні, в гали цирковній. Взиваємо всіх членів прийти на означений час, бо цего вимагає потреба річних зборів. — За уряд: І. Головатий, предс.; З. Судяк, кас.; М. Лепінський, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 3:30 пополудні, в домі Федя Цюлюпи, 2328 — 2ц Еве. Просимо прийти на означений час і не забудьте привести зі собою нових членів, котрих теперішня кампанія УНС радо привитає. — Уряд Тов.

ДУКЕЙН, ПА. — Відділ 17 повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21-го грудня, в годині 2. пополудні, в домі Марії Плечій, 213 Петерсон. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — За уряд П. Плечій, секр.

ДОНОРА, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 21. грудня, в год. 1:30 поп., в литовській гали, 324 Томпсон Еве. Просимо всіх членів явитися на означений час, бо буде звіт уряду і контр. комісії з цілого року. Також просимо членів привести з собою нових чланів до від. і У. Н. Союзу. — За уряд: Ю. Ґодзик, пр.; М. Ріпка, кас.; Г. Пандрак, секр.

ТРОЙ, Н. Й. — **Річні збори** відділу 191 відбудуться в неділю, 21-го грудня, в годині 2. пополудні, в Укр. Домівці, 391 — 2. вул. Просимо всіх членів явитися на збори і вирівнати свої вкладки. Буде звіт за 1947 рік і вибір уряду на 1948 рік. Член, що не явиться на зборах без причини, заплатить кару згідно з ухвалою. — За уряд: Г. Джинджиристий, секр.

ДАНБУРИ, КОНН. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 381, відбудуться в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополудні, в домі секретаря, 91 Едвуд ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, бо є важні справи до вирішення і буде вибір уряду на 1948 рік. Неприявний на цих зборах член буде караний. — За уряд: Й. Вовк, предс.; М. Ґузи, кас.; М. Маркевич, секр.

MAHANOY PLANE, PA. — **The yearly meeting** of St. Dimitrius, Br. 28, will be held Sun., Dec. 21, at 12:30 P. M., in St. John's Ukrainian Church hall, at Mayzville, Pa. All members are requested to attend. — J. Golda, Sec'y.

ПЛЕЙНС, ПА. — Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 21. грудня, в годині 2. пополудні, в домі Михайла Нагребецького. Просимо всіх прийти, бо буде вибір уряду на наступний рік і звіт контролі і уряду. Члени мусять вирівнати свої довги і біжучі вкладки. — А. Мозула, секр.

ДЕСЛОДЖ, МО. — Повідомляємо членів Бр. св. О. Николая, від. 225, що **річні збори** відбудуться 21. грудня, в годині 2. пополудні, в домі Василя Сироки на Ледвуд. Кожний член має прийти на означений час, бо буде звіт уряду і вибір уряду на 1948 рік. Неявившийся член підлягає карі. — О. Копач, секр.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Відчити Т-ва „Просвіта".

Освітня секція читальні тов-а „Просвіти", заснована 9. листопада, випрацювала широкий плян відчитів з ділянок освіти й науки, як теж на тему сучасних міжнародніх і краєвих подій.

Присутні на зборах щиро повітали цей почин та вибрали заряд освітної секції, яка буде влаштовувати двічі в місяці освітні сходини. Нашим завданням буде поширити ці секції при кожній з українських громад.

Стан, в якому знаходиться Україна, вимагає від нас більшого зацікавлення та постійної активности, щоб приспішити кінець тиранії над нашими братами.

Перший відчит освітної секції відбудеться в четвер 18-го грудня б. р. в год. 8-мій вечером, при 847 Норт Френклин.

Освітна секція Т. У. П.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,653 Думич Петра з с. Янів (Самбір), Васьків Андрія, Стравняк Дмитра з с. Чаплі (Новий Самбір) від Сорока Юрія.

12,654 Папка Лаврентія та його дочки Варвари з с. Требуховець (Камянець Подільський) від Садовський Тимофея.

12,655 Коляпач Марці з с. Кропивник (Калуш) від Коляпач Василя.

12,656 Дзяма Яфризії з дому Судик з с. Свіжова Руська (Ясло) Судик-Укаць вуйка від Питлож Розалії зам. Книж.

12,657 Тітки з род. Коваль Басевич Анни з с. Красич (Перемишль) від Коваль Евстахія.

12,658 Маційовський Степана з с. Горожанна Велика (Рудки) від Макар Станислава.

12,659 Заболотний Петра, Йосифа, Антона з с. Климковиць (Подільщина) від Заболотний Франка.

12,660 До кревних і знакомих з Палагич, Товмач, Станиславів від д-ра Ст. Самборський.

12,661 Шагута Нестора або його родини від Хлопецький Івана з с. Боголюба (Луцьк-Волинь).

12,662 Сень Дмитра з с. Сілець-Беньків (Камянка Струмилова) від Дідусь Анни.

12,663 Пец Григорія, Анатоля, Йосифа з с. Теслогуб (Дубно) від Пец Григорія с. Антона.

12,664 До знакомих з с. Мухавки (Чортків) від Строцен Михайла.

12,665 Гаргай Івана, з с. Радошиці (Сянік) від брата Гаргай Василя.

12,666 Лінчевська Насті від Дзундза Григорія з с. Сопогів (Станиславів).

12,667 Гарасимів тітки з с. Коропець (Бучач) від Гарасимів Панька.

12,668 Гальчишак Степана і Ганич Теодори з с. Білич Гор. (Старий Самбір) від Венгринович Анни.

12,669 Сулима Катерини пер. в Німеччині виїхала в Америку від Хмара Марії.

12,670 Когут Ольги і Крупи Івана з с. Сорохова (Ярослав) від Борис Олекси.

12,671 Пісуляк Андрія з с. Вірко (Перемишль) від Повч Андрія.

12,672 До родини Кузьмицьких прож. в Ню Йорку від Шиманська Стефанії.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief - Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення **пошукувань родини і знайомих різних скитальників** було поміщене у „Свободі" **безплатно,** хай вишле таке оголошення впрост до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.
Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне,** то **хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру $1\frac{1}{2}$ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО СВИСТУН
студент, пошукує свого стрия
ВАСИЛЯ СВИСТУН,
коло 60 літ, уродж. в Дуліби, пов. Стрий. Голоситися до:
адв. ТЕОДОР СВИСТУН
204 N. BROAD STREE,
PHILADELPHIA 2, PA.

ТАРЗАН, ч. 1747. Пігнав з буревієм.

WHILE TARZAN CLUNG TO THE TREE AT THE PEAK OF THE TERRIFIC STORM---
---THE HUT, TORN FROM ITS MOORINGS, WAS CARRIED OVER THE TREETOPS.
-1747-
LANDING IN THE MIDDLE OF THE ROARING RIVER--
--THE HUT WAS WHIRLED TOWARD THE RAPIDS BELOW.

Коли Тарзан тримався дерева, саме тоді, як буревій дійшов до вершка...

...колибу, відірвану від своєї підстави, ніс вітер понад верхи дерев.

Вона впала на середину розбурханої ріки...

...і її несли филі в напрямі водопаду понижче.